

Türkiye ve Dünya Ekonomi Gündemi (15 - 19 Mayıs)

Türkiye

- 2022 yılı Nisan ayında 50.2 milyar TL açık veren merkezî yönetim bütçe dengesi 2023 yılının Nisan ayında 132.5 milyar TL açık verdi. Faiz dışı denge 2022 yılı Nisan ayında 31 milyar TL açık verirken, 2023 yılı Nisan ayında 98 milyar TL açık verdi. Nisan ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %63.3 artarak 268 milyar TL olurken, bütçe giderleri %86.9 artarak 400.4 milyar TL oldu.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Piyasa Katılımcıları Anketi yayımlandı.
- TCMB kredi büyümesine göre menkul kıymet tesisi uygulamasının kapsamını genişleterek diğer ticari krediler ile tüketici kredilerini de bu kapsama dâhil etti.
- TCMB, gerçek kişi yabancı para mevduat/katılım fonundan Türk lirası mevduat/katılma hesabına ek dönüşüm yükümlülüğü eşiklerini değiştirdi.
- TCMB, kredi büyümesi, kredi kartından nakit avans çekimi ve kredi kartı ile kuyum alışverişine sınırlama getiren düzenlemesini iptal etti.
- TCMB, "Finansal İstikrar Raporu"nda, hedefli kredi politikası sonucu kredi kompozisyonunda hedeflenen yönde değişim gerçekleştiğini bildirdi.
- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), 6 Şubat depreminin etkilerine ve kredi şartlarında beklenen sıkılaşmaya işaret ederek Türkiye ekonomisi için 2023 büyüme tahminini %3'ten %2.5'e indirdi.

ABD

- New York Fed imalat endeksi Mayıs ayında beklentilerin oldukça altında gerçekleşerek -31.8 seviyesine geriledi ve 3 yılın en büyük düşüşü gerçekleşti.
- Fed Başkanı Jerome Powell, ABD'de faiz oranlarının daha fazla artırılmasının gerekli olup olmayacağını hala belirsiz olduğunu söyledi. Yapılmış olan borçlanma maliyeti artırımlarının ve son banka kredileri sıkılaştırmalarının etkisi konusunda belirsizliğin sürdüğünü belirten Powell, Fed'in dikkatli değerlendirmelerde bulunmak için verilere bakacağı ve görünümü değerlendireceğini vurguladı.

Avrupa

- Euro Bölgesi ekonomisi 2023 yılının ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %0.1, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %1.3 büyüdü.
- Euro Bölgesi'nde TÜFE Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %7 ile beklentilere paralel olarak arttı. Enerji ve işlenmemiş gıda fiyatları hariç tutularak hesaplanan çekirdek enflasyon bir önceki yıla göre %7.3 ile beklentilere paralel olarak arttı.
- Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkanı Lagarde, Banka'nın fiyat istikrarını sağlamak için ne gerekiyorsa yapacağını söyledi. Öte yandan Lagarde, ABD'nin temerrüde düşmesinin küresel ekonomi için de felaket olacağını ifade etti.
- Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Euro Bölgesi ekonomisinin 2023'te %1.1 büyüyeceği, enflasyonun %5.8 olacağı tahmininde bulundu.

Asya

- Japonya ekonomisi 2023 yılının ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre %1.6; bir önceki çeyreğe göre ise %0.4 büyüdü.
- Japonya'da Nisan ayı enflasyonu bir önceki yılın aynı ayına göre %3.5 artışla beklentilerin üzerinde gerçekleşti.
- Çin Merkez Bankası (PBoC), gösterge faiz konumundaki 125 milyar yuan tutarındaki bir yıl vadeli orta vadeli kredi kolaylığı kredileri için faiz oranını %2.75 seviyesinde bıraktı. PBoC, Mayıs toplantısında 1 yıl vadeli gösterge kredi faiz oranını (LPR) %3.65 ve 5 yıl vadeli LPR'yi %4.30 seviyesinde tuttu.

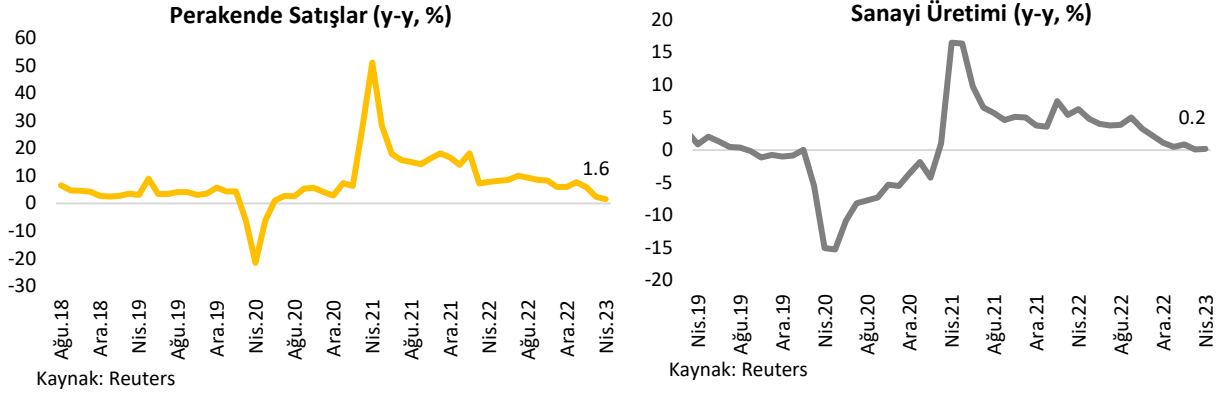
Diğer

- Arjantin Merkez Bankası (BCRA) politika faizini 600 baz puan artırarak %97'ye yükseltti.

Ayrıntılar...

Yurt dışı

ABD'de sanayi üretimi ve perakende satışlar, resesyona yönelik endişeleri azalttı.

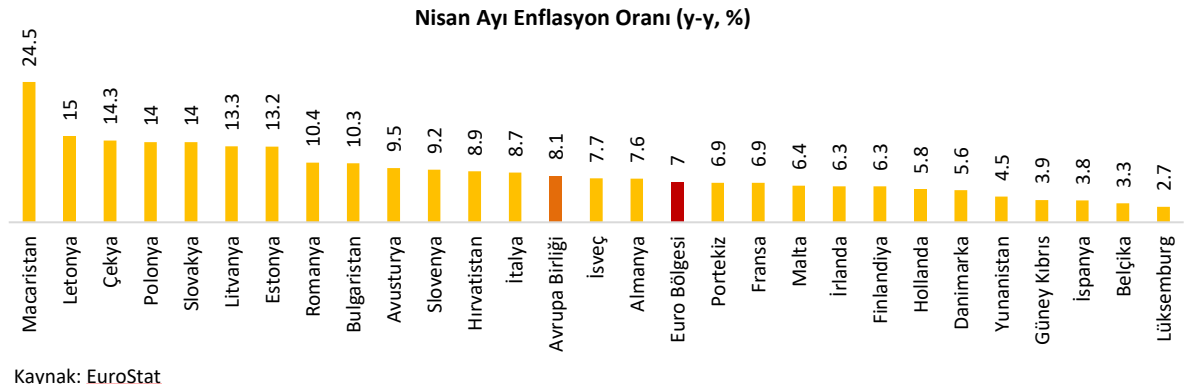

ABD'de sanayi üretimi, Mart ayına yönelik aşağı yönlü revizyonlara rağmen, Nisan ayında beklenmedik şekilde güçlü bir artış kaydetti. Sanayi üretiminde bir önceki yılın aynı ayına göre %0.2; aylık bazda ise %0.5 artış görüldü.

Perakende satışlar ise Nisan ayında aylık bazda %0.4 ile beklentilerin altında yükseldi. Söz konusu yükselişte, kontrol grubundaki¹ sürpriz ve güçlü biçimde gerçekleşen artış etkili oldu. Otomobil ve yakıt hariç satışlar, %0.6 ile beklentilerin üzerinde artış gösterdi.

Sanayi üretimi ve perakende satışlardaki yükseliş, ABD ekonomisindeki resesyona dair endişeleri azalttı.

Euro Bölgesi'nde enflasyon Nisan'da nihai verilere göre %7 gerçekleşti.

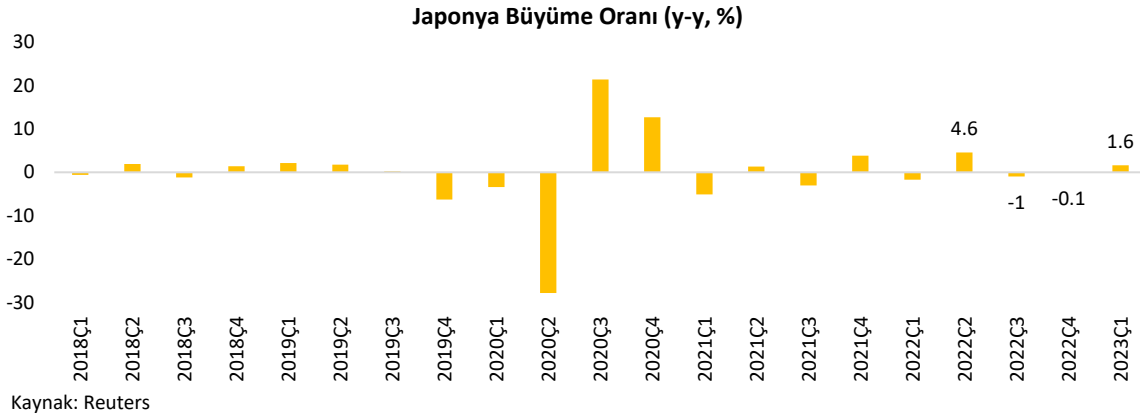

Euro Bölgesi'nde TÜFE Nisan'da nihai verilere göre aylık bazda %0.6 arttı. Enflasyon yıllık bazda %6.9'dan %7'ye yükseldi. Çekirdek enflasyon aylık bazda %1 arttı, yıllık bazda %5.7'den %5.6'ya geriledi. Avrupa Birliği'nde

¹ **Kontrol grubu:** Otomobil bayilerinden, yapı malzemeleri perakendecilerinden, benzin istasyonlarından, kırtasiye mağazalarından, karavanlardan ve tütün mağazalarından alınan makbuzlar hariç tüm satışlardır.

Nisan'da enflasyonun en hızlı arttığı ülke %24.5 ile Macaristan oldu. En düşük artış ise %2.7 ile Lüksemburg'da yaşandı. Euro Bölgesi'nin 2023 yılı enflasyon beklentisi %5.3 seviyesinde bulunuyor.

Japonya ekonomisi 2023 yılının ilk çeyreğinde yıllıklandırılmış bazda %1.6 büyüdü.

Japonya ekonomisi 2023 yılının ilk çeyreğinde öncül verilere göre %0.7 olan beklentilerin üzerinde yıllıklandırılmış bazda %1.6 büyüdü. 2022 yılının son çeyrek büyüme oranı %0.1 büyümeden %0.1 daralmaya aşağı yönlü revize edildi. Ülke ekonomisi çeyreklik bazda ise %0.4 ile beklentilerin üzerinde büyüdü.

Nominal GSYH %2.1 artarken, yurt dışı talep %0.3 azaldı. Hanehalkı harcamaları ise %0.6 artış gösterdi. Veriler, yavaşlayan küresel ekonomide, yen geçen yıl kaydedilen düşük seviyelerinden toparlanırken mal ve hizmet ihracatının %4.2 gerilediğini gösterdi.

Japonya Ekonomi Bakanı Shigeyuki Goto, Japonya'nın nominal gayrisafi yurt içi hasılasının 570.1 trilyon yen ile rekor kırdığını söyledi. Gayrisafi yurt içi hasıla, pandemi öncesindeki zirvesini ilk kez geçmiş oldu.

Ülke ekonomisi iki çeyrek üst üste daraldıktan sonra ilk çeyrekte büyüyerek teknik resesyondan çıkmış oldu. Japonya ekonomisinin 2023 yılında %1.7 büyümesi bekleniyor.

Yurt içi

Nisan ayında merkezî yönetim bütçesi 132.5 milyar TL açık verdi.

Merkezî Yönetim Bütçesi (milyar TL)								
	Nisan			Ocak-Nisan			2023 Bütçe Hedefi	Gerçekleşen/Hedef (%)
	2022	2023	% Değişim	2022	2023	% Değişim		
Giderler	214.3	400.4	86.9	786.0	1,445.2	83.9	4,469.6	32.3
Faiz Hariç Giderler	195.1	365.9	87.5	682.0	1,310.0	92.1	3,903.0	33.6
Faiz Giderleri	19.1	34.5	80.3	104.0	135.2	30.0	565.6	23.9
Gelirler	164.1	268.0	63.3	766.6	1,062.7	38.6	3,810.1	27.9
Vergi Gelirleri	136.3	232.7	70.8	591.4	863.7	46.0	3,199.5	27.0
Diğer Gelirler	27.8	35.3	27.0	175.2	199.0	13.6	610.6	32.6
Bütçe Dengesi	-50.2	-132.5	-164.1	-19.4	-382.5	-1.875.9	-659.4	58.0
Faiz Dışı Denge	-31.0	-98.0	-215.7	84.6	-247.3	-392.3	-93.8	263.6

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı
Rakamlar yukarı yuvarlanmıştır.

2022 yılı Nisan ayında 50.2 milyar TL açık veren merkezî yönetim bütçe dengesi 2023 yılının Nisan ayında 132.5 milyar TL açık verdi. Faiz dışı denge 2022 yılı Nisan ayında 31 milyar TL açık verirken, 2023 yılı Nisan ayında 98 milyar TL açık verdi.

Nisan ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %63.3 artarak 268 milyar TL olurken, bütçe giderleri %86.9 artarak 400.4 milyar TL oldu.

2023 yılının Nisan ayında BOTAS'a cari transferler ya da borç verme kalemlerinden aktarım yapılmazken; Kur Korunmalı Mevduat (KKM)'in 2023 yılı Nisan ayında bütçeye doğrudan maliyeti 650 milyon TL ile sınırlı kaldı. Öte yandan, Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT)'a ilk maaş ödemelerinin Nisan ayında başlaması ve depremin bütçe üzerindeki etkilerinin sürmesi nedeniyle harcama kalemlerinde tasarrufa gidilememesi, bütçe giderlerinde hızlı bir artış yaşanmasına sebep oldu.

TCMB Mayıs ayı Piyasa Katılımcıları Anketi açıklandı.

	Nisan ayı anket dönemi	Mayıs ayı anket dönemi
Dolar/TL (cari yıl sonu)	23.15	23.09
TÜFE (cari yıl sonu, %)	37.77	37.17
TÜFE (12 ay sonrası, %)	31.02	29.84
TÜFE (24 ay sonrası, %)	17.54	17.74
Büyüme (2023, %)	3.5	3.7
Cari Denge (2023, milyar \$)	-37.8	-38.4

TCMB, birtakım düzenlemelere gitti.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 15 Mayıs 2023 tarihli kararında kredi büyümesine göre menkul kıymet tesisi uygulamasının kapsamını genişleterek diğer ticari krediler ile tüketici kredilerini de bu kapsama dâhil etti. TCMB belirli bir limitin üzerindeki bireysel kredi kartları vasıtasıyla yapılan nakit çekimi ve kuyum harcamalarının kredi türüne göre %30 oranında menkul kıymet tesisine tabi olmasına karar verdi. TCMB, 19 Mayıs'ta ise kredi büyümesi, kredi kartından nakit avans çekimi ve kredi kartı ile kuyum alışverişine sınırlama getiren söz konusu düzenlemesini iptal etti.

TCMB, 17 Mayıs 2023 tarihli kararında, gerçek kişi yabancı para mevduat/katılım fonundan Türk lirası mevduat/katılma hesabına ek dönüşüm yükümlülüğü eşiklerini değiştirdi. Karara göre, gerçek kişi hesaplarında 26 Mayıs-28 Temmuz 2023 tarihleri arasında ek %10 TL dönüşümünü sağlayamayan bankalar, eksik kalan kısım için 6 ay süreyle menkul kıymet tesis edecek. Böylece daha önce %5 olan dönüşüm hedefi %15'e çıkmış olacak. 28 Temmuz sonrası için ise dövizden TL'ye ek dönüşüm oranı eşiği %30'a yükselecek. Oranı tutturamayan banka, bu tarihten sonra hedef tutana kadar ek %10 menkul kıymet blokesi yapacak.

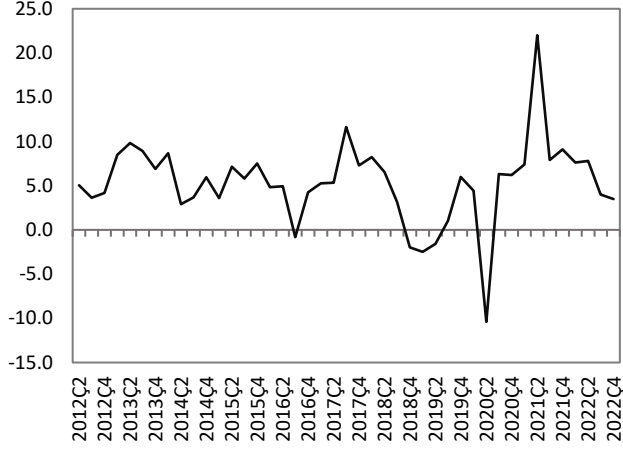
Haftalık Veri Takvimi (22 - 26 Mayıs 2023)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
22.05.2023	Türkiye	Tüketici Güven Endeksi (Mayıs)	87.5	91.1 (Açıklandı)
		Merkezî Yönetim Borç Stoku (Nisan)	4,487 milyar ₺	--
	Euro Bölgesi	Tüketici Güven Endeksi (Mayıs, öncül)	-17.5	--
23.05.2023	Japonya	Makine Siparişleri (Mart, y-y)	%9.8	-%3.5 (Açıklandı)
	ABD	İnşaat İzinleri (Nisan, a-a)	-%3	--
		İmalat PMI (Mayıs, öncül)	50.2	50
		Hizmet PMI (Mayıs, öncül)	53.6	52.6
		Yeni Konut Satışları (Nisan, a-a)	%9.6	--
		Richmond Fed İmalat Endeksi (Mayıs)	-10	--
	Euro Bölgesi	İmalat PMI (Mayıs, öncül)	45.8	46.2
		Hizmet PMI (Mayıs, öncül)	56.2	55.6
	Almanya	İmalat PMI (Mayıs, öncül)	44.5	45
		Hizmet PMI (Mayıs, öncül)	56	55.5
	Fransa	İmalat PMI (Mayıs, öncül)	45.6	46
		Hizmet PMI (Mayıs, öncül)	54.6	54.2
	İngiltere	İmalat PMI (Mayıs, öncül)	47.8	48
		Hizmet PMI (Mayıs, öncül)	55.9	55.5
	Japonya	İmalat PMI (Mayıs, öncül)	49.5	--
Hizmet PMI (Mayıs, öncül)		55.4	--	
24.05.2023	Türkiye	İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (Mayıs)	%75.4	--
		Reel Kesim Güven Endeksi (Mayıs)	108	--
	ABD	Fed Toplantı Tutanaqları	--	--
	Almanya	IFO İş Dünyası Güven Endeksi (Mayıs)	93.6	93
	İngiltere	TÜFE (Nisan, y-y)	%10.1	%8.3
25.05.2023	Türkiye	TCMB Toplantısı ve Faiz Kararı	%8.5	%8.5
	ABD	GSYH (1.çeyrek, revizyon, ç-ç)	%2.6	%1.1
		Chicago Fed Ulusal Aktivite Endeksi (Nisan)	-0.19	--
		Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	242 bin kişi	250 bin kişi
		Bekleyen Konut Satışları (Nisan, y-y)	-%23.2	--
	Kansas Fed İmalat Endeksi (Mayıs)	-21	--	
	Almanya	GSYH (1.çeyrek, y-y)	%0.8	-%0.1
Tüketici Güven Endeksi (Haziran)		-25.7	-24	
26.05.2023	ABD	Çekirdek Kişisel Tüketim Harcamaları Endeksi (Nisan, y-y)	%4.6	%4.6
		Dayanıklı Mal Siparişleri (Nisan, a-a)	%3.2	-%1
		Öncül Mal Ticaret Dengesi (Nisan)	-84.6 milyar \$	-85.7 milyar \$
		Kişisel Gelirler (Nisan, a-a)	%0.3	%0.4
		Kişisel Harcamalar (Nisan, a-a)	%0	%0.4
	Michigan Üniversitesi Tüketici Güven Endeksi (Mayıs)	63.5	57.9	
	Fransa	Tüketici Güven Endeksi (Mayıs)	83	84
	İtalya	Tüketici Güven Endeksi (Mayıs)	105.5	105.5
	İngiltere	Perakende Satışlar (Nisan, y-y)	-%3.1	-%2.8
	Japonya	Öncül Göstergeler Endeksi (Mart)	98.2	--

TÜRKİYE

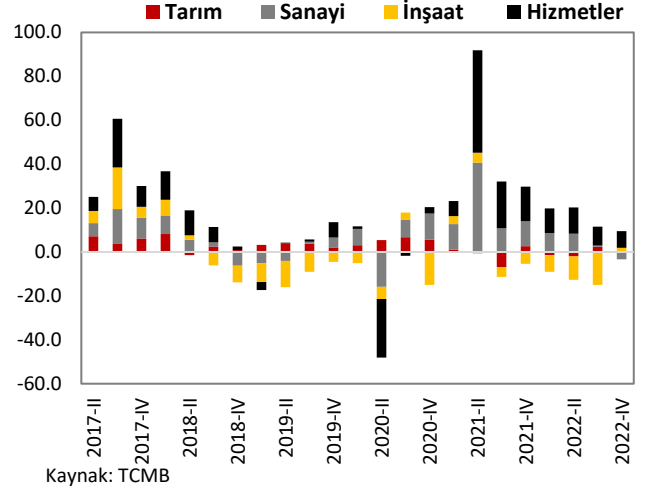
Türkiye Büyüme Oranı

Reel GSYH (y-y, %)

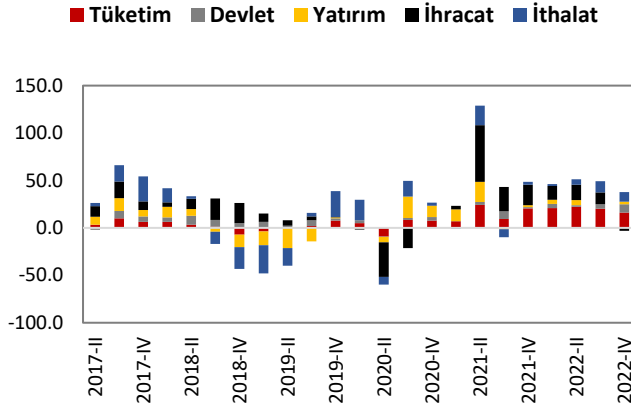
Kaynak: TÜİK

Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

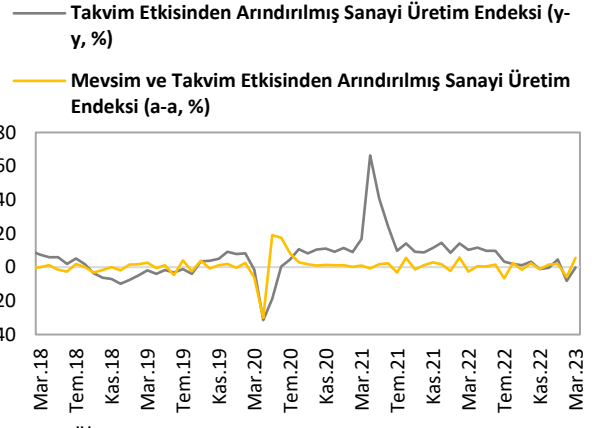
Kaynak: TCMB

Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

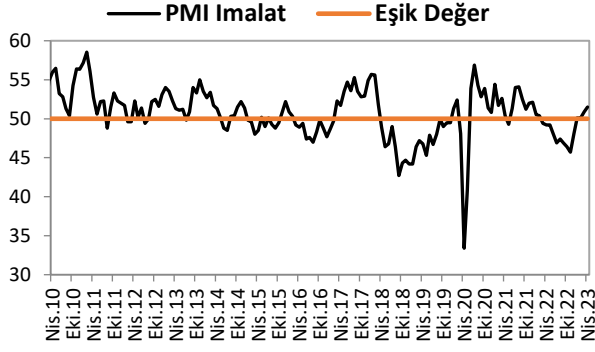
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

Kaynak: TÜİK

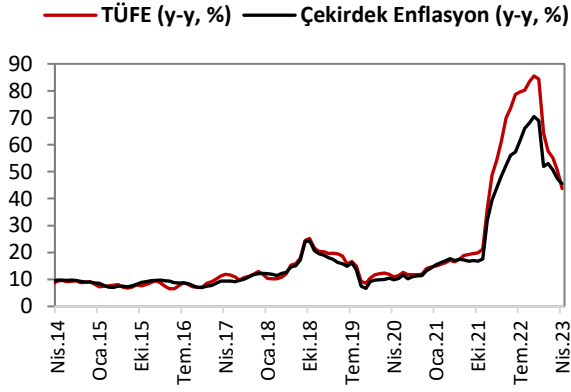
İmalat PMI

Kaynak: Bloomberg

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

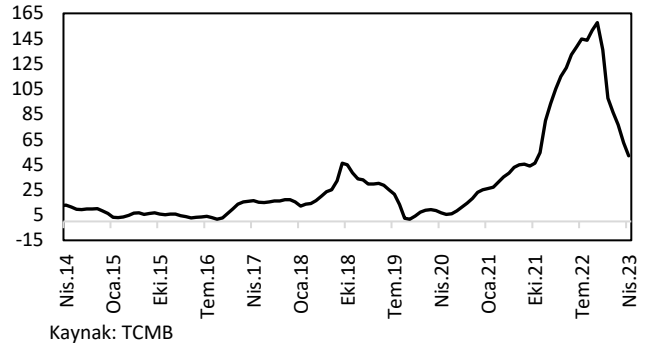
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

Kaynak: TCMB

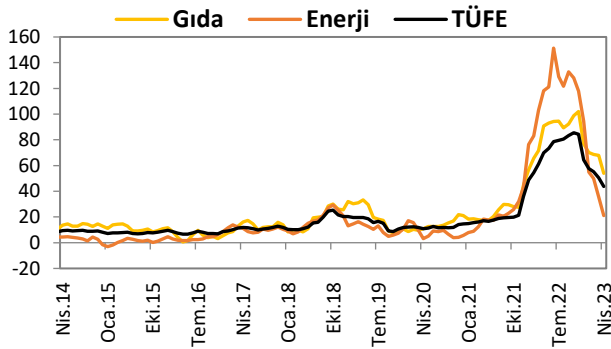
Yİ-ÜFE

Yİ-ÜFE (y-y, %)

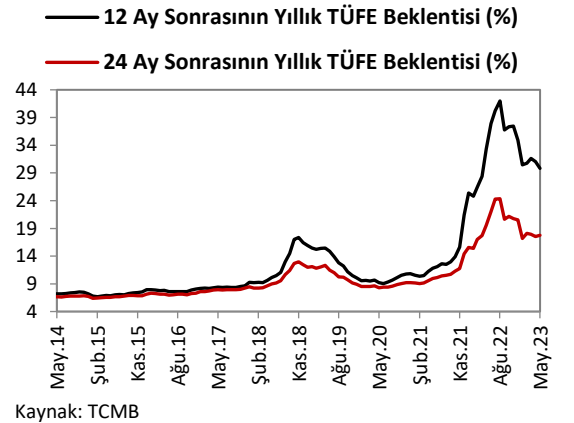
Kaynak: TCMB

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

Kaynak: TCMB

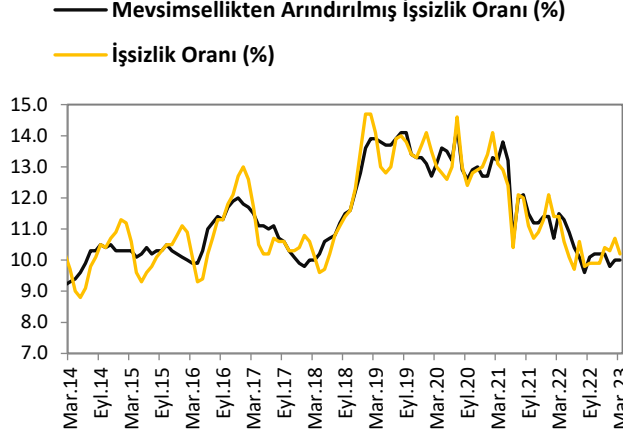
Enflasyon Beklentileri

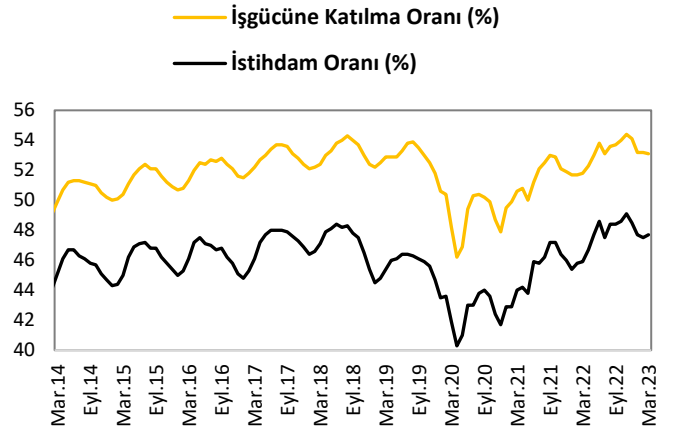
Kaynak: TCMB

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

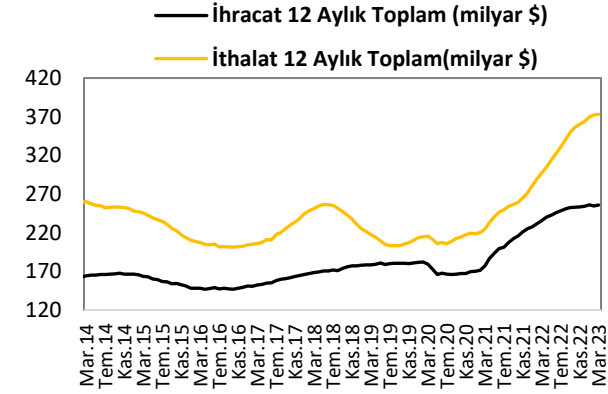

İşgücüne Katılım Oranı

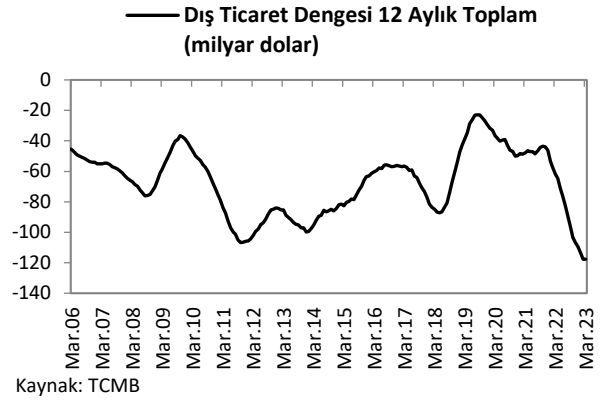

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

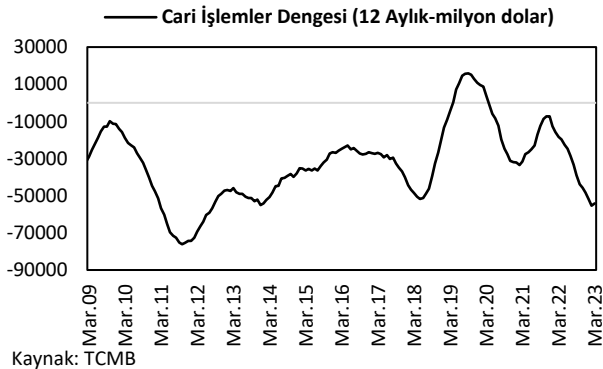
İthalat-İhracat

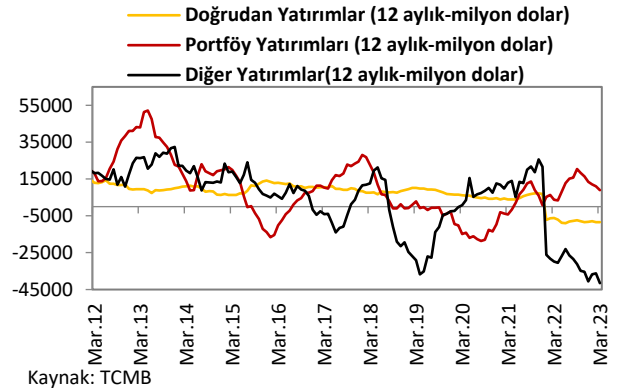
Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

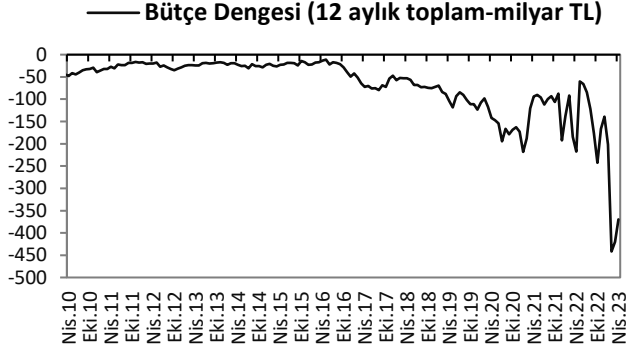

Sermaye ve Finans Hesabı

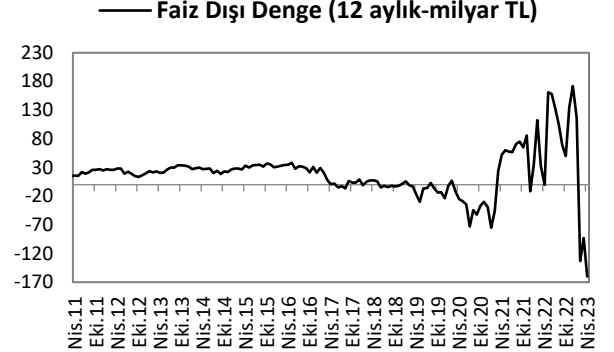

KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

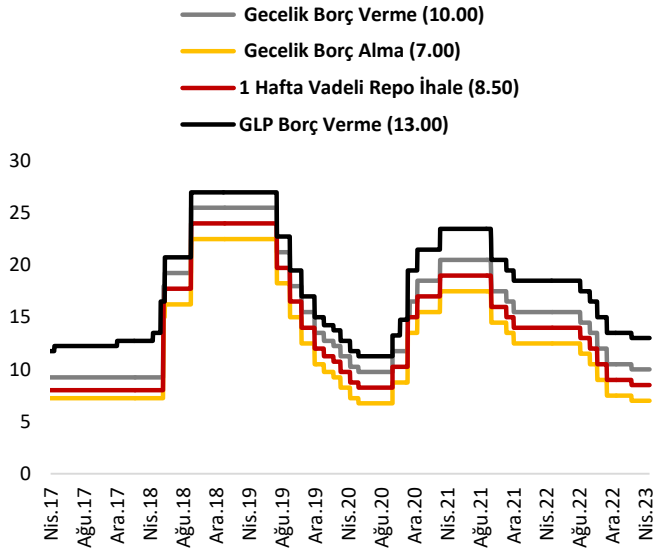
Bütçe Dengesi

Faiz Dışı Denge

TCMB Faiz Oranları

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirlenmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%) (mevsim etkisinden arındırılmış)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2021	7,248,789	11.0	12.0	17.5	76.6
2022	15,006,574	5.6	10.5	5.7	77.1
Son Yayınlanan	15,006,574 (2022)	5.6 (2022)	10.0 (Mart 2023)	-0.08 (Mart 2023)	75.4 (Nisan 2023)
Fiyat Gelişmeleri (y-y, %)					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ – ÜFE		
2021	36.08	31.88	79.89		
2022	64.27	51.93	97.72		
2023 (Nisan)	43.68	45.48	52.11		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2021	2,097,220	5,063,244	5,167,365	221,447	72,563
2022	3,131,103	8,218,173	8,448,655	313,343	82,904
Son Yayınlanan (12.05.2023)	3,614,141	9,510,589	9,630,387	369,208	60,815
Faiz Oranları (%)					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo		
2021	12.50	15.50	14.00		
2022	7.50	10.50	9.00		
Son Yayınlanan (22.05.2023)	7.00	10.00	8.50		
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2021	-7.2	271.4	225.2	-46.2	
2022	-48.7	363.7	254.2	-109.5	
Son Yayınlanan	-4.5 (Mart 2023)	31.9 (Mart 2023)	23.6 (Mart 2023)	-8.3 (Mart 2023)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2021	1,321.2	1,426.6	1,485.6		
2022	1,905.3	2,128.9	2,522.2		
Son Yayınlanan	2,233.4 (Mart 2023)	2,253.5 (Mart 2023)	2,522.2 (2022-IV)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2021 (Nisan)	110.71	93.79	-16.92	1.66	
2022 (Nisan)	214.3	164.1	-50.2	-31.0	
2023 (Nisan)	400.4	268.0	-132.5	-98.0	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku/GSYH	Cari Denge/GSYH		
	0.93 (2022)	31.7 (2022)	-5.2 (2022)		

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Müdü Yardımcısı	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdü Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Müdü Yardımcısı	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.